

[Undervisningsministeren]

forløb efter folkeskolen, og jeg skal senere i mit indlæg vende tilbage til dette problem.

Umiddelbart kan det uddannelsesområde, der dækkes af uddannelserne inden for 10.-12. uddannelsesår, virke noget uoverskueligt. Specielt er erhvervsuddannelserne præget af mange forskelligartede tilbud, som ikke altid er indbyrdes koordinerede. Disse forhold berettiger i høj grad det spørgsmålstejn, som man med god grund satte ved hensigtsmæssigheden i fortsat at operere med meget forskellige regler og vilkår for uddannelserne inden for 10.-12. uddannelsesår.

Med henblik på at få taget disse og andre spørgsmål op til en kritisk vurdering fremsatte den daværende regering i folketingssamlingen 1975-76 et forslag til principbeslutning om 10.-12. uddannelsesår, hvor man bad om folketingets tilslutning til en række generelle principper om en større grad af samordning inden for uddannelsesområdet, idet udgangspunktet var, at området burde anskues fra en fælles synsvinkel. Det var således tanken med forslaget, at der skulle afstikkes nogle generelle retningslinjer, der kunne danne ramme om forskellige forsøgsordninger, der skulle gennemføres på lokalt initiativ. Afgørende i forslaget var ønsket om en større grad af samordning, men lige så vigtigt var det, at dette skulle gennemføres på grundlag af erfaringer indhøstet lokalt på frivillig basis.

Som mange vil huske, kom forslaget til første behandling i januar 1976, hvor det fik, hvad jeg vil kalde en temmelig uvenlig modtagelse. Det kom da heller ikke til anden behandling, men i en revideret og udbygget form blev det genfremsat i samlingen 1976-77, hvor reaktionen efter min opfattelse stort set var den samme. Det reviderede forslag nåede heller ikke til anden behandling. På denne baggrund var det naturligt, at den daværende regering ikke tog yderligere initiativer på dette område over for folketinget. Derimod har det centrale uddannelsesråd i sin rapport, U 90, behandlet problemerne omkring 10.-12. uddannelsesår.

Det forhold, at der politisk set ikke er taget initiativer, betyder imidlertid ikke, at der ikke er sket noget på området i det sidste par år, for det er der i høj grad. Således har undervisningsministeriet i december 1977 opfordret gymnasieskolerne m. v. til at etablere forsøg, hvor undervisningen kom til at

omfatte andre emner end dem, der traditionelt falder inden for gymnasiets område. Som følge heraf har der på lokalt plan rundt omkring i landet været gennemført forsøgsundervisning, hvor man inden for rammerne af den eksisterende lovgivning har etableret forsøg på tværs af skoleformerne, det vil sige undervisning, der både omfatter gymnasiet og erhvervsskolerne.

Spørgsmålet er imidlertid, om situationen ikke er ved at udvikle sig så voldsomt, at vi ikke længere kan nøjes med forsøg på lokalt initiativ. Så vidt jeg kan se, er vi netop i disse år ved at bevæge os ind i en situation, hvor hele det hidtil kendte uddannelsesområde inden for 10.-12. uddannelsesår må tages op til revision, og det kræver bl. a., at der tages nogle politiske beslutninger.

Et af de alvorlige, umiddelbart iøjnefaldende problemer er de højst forskelligartede optagelsesmuligheder, som i dag forefindes inden for denne del af uddannelserne, og som i sig selv kan medvirke til en forvridding af uddannelsessystemet. Et symptom herpå har bl. a. vist sig i form af den kraftige stigning i søgningen til gymnasiet. Som bekendt voksede tilgangen til gymnasiet særlig voldsomt i 1978. Tilgangen dette år lå ca. 25 pct. over tilgangen i 1977, og der er meget, der tyder på, at tilgangen sidste år ikke var et engangsfænomen, som mange nok var tilbøjelige til at mene i starten. På baggrund af de foreløbige oplysninger, vi hidtil har modtaget fra amterne, forventer vi i ministeriet, at tilgangen til 1. g i 1979 vil ligge omkring 10 pct. højere end 1978-tilgangen.

Som bekendt optages alle egnede i gymnasiet, mens der eksisterer kapacitetsmæssig adgangsbegrænsning ved en række andre uddannelser, som f. eks. EFG-uddannelserne, sundhedsuddannelserne og etatsuddannelserne. Samtidig er der efter de senest foreliggende tilgangstal for EFG-uddannelserne i det kommende skoleår en begrundet frygt for, at et betydeligt antal ansøgere, muligvis helt op imod 8.000, må afvises på grund af manglende kapacitet.

Erhvervsuddannelsesrådet har i en udtalelse af 9. april d.å. til regering og folketing påpeget denne skævhed og stærkt henstillet, at den søges rettet. Jeg kan kun erklære mig enig heri. Den frie adgang til gymnasiet er et gode, men det er ikke acceptabelt, at vi sam-